

TARTALOM

SZERKESZTŐI ÜZENET	0. oldal
HAZAI AGRÁRGAZDASÁG	1. oldal
NEMZETKÖZI AGRÁRGAZDASÁG	6. oldal
STATISZTIKA	9. oldal
SZABÁLYOZÁSI, PÁLYÁZATI INFORMÁCIÓK	14. oldal
KIEMELT TÉMA I. - II.	15. - 18. oldal
TAKARÉK AGRÁR TERMÉKEK	20. OLDAL
KAPCSOLATOK	22. OLDAL

Szerkesztői üzenet

Közeleg az év vége, a számadások ideje. A magyar agrárium a közepesnél jobb évet zár, ami a jó termés és az alacsony árak együttes hatására alakult ki. Számunkra azonban nem ez jelentette ebben az évben az igazi kihívást. Az ugyanis, hogy a technológiai fejlesztések és a kedvező időjárás javuló kibocsátást eredményez, várható, jól előre jelezhető.

Számunkra sokkal inkább a Takarékok agrárhitelezésének bővülése és az Agrár Központ gyors fejlődése volt az év eseménye. Azok az erőfeszítések, amelyek a kitűnő adottságok jobb kihasználást célozzák a Takarékok agrárhitelezésében, gyümölcsözőnek. A kollégák és az ügyfelek is örülnek a szakmai támogatásnak, a piaci jelenlét erősödésének.

Ezért a Takarék Agrár Központ tovább bővül. Év végéig kialakítjuk a Regionális Agrárkapcsolattartói hálózatot. A három fővel induló csoport feladata az állandó helyszíni jelenlét az Takarékoknál és az agrárügyfeleknél. Támogatják az ügyfélszerzést, a jó gyakorlatok kialakítását, a kockázatok helyes megítélését, az ügyfélmegtartást, és még hosszan sorolhatnám. A lényeg, hogy az agrár tudásközpont immár vidéki hálózattal is rendelkezik. Kollégáim ismert és elismert agrárszakemberek, ezért büszkén nevezem a csapatot agrárválogatottnak.

Arra biztatom a takarékos kollégákat és az ügyfeleket is, hogy vegye igénybe agrárszakértőinket. Az a stratégiai partnerség, amely a Takarékok és az agrárium szereplői között hagyományosan erős, úgy lehet még inkább mindannyiunk számára gyümölcsöző, ha a szakmaiság alapjain bővítjük, mélyítjük tovább.

Elérhetőségeinket a Hírmondó utolsó oldalán találja.

Üdvözlettel,

Fórián Zoltán

vezető agrárszakértő

Takarék Agrár Központ

**Magyar
Agrárválogatott**

Hazai agrárgazdaság

**Meghatározó
napraforgó
termelők vagyunk**

Magyarország termelte a legtöbb napraforgót az Európai Unióban.

2016-ban több mint 1,8 millió tonna napraforgómagot takarítottak be a gazdák Magyarországon, ezzel pedig az első helyen végeztünk az Unióban. Az előző évi visszaesést követően, már az idei év első fél évében közel 11 százalékos volt a mezőgazdaság bruttó hozzáadott értékének növekedése, és a várakozások szerint ez csak növekedni fog, amivel a mezőgazdaság is számottevően, hozzáteszi a részét a várt 2,5 százalékos GDP-bővülésnek. Az agrár külkereskedelem az első hét hónap adatai alapján várhatóan eléri a 2015-ös mintegy 8 milliárd eurós exportszintet, így az agrártermékek részesedése a külkereskedelmi forgalomból az első 7 hónapban mintegy 8,5 százalék, a külkereskedelmi aktívumból 26 százalék fölött van.

A nyári aratás hozamai minden növény esetében nőttek. Az őszi betakarításról szólva is elmondható, hogy a kukorica betakarítása a végéhez közeledik, a hozamok közel 8,5 tonna körül alakulnak hektáronként, így "bőven 8 millió tonna felett lesz a kukoricatermés idén". (Forrás: kormány.hu)

Takarék Agrár Központ kommentár

Az olajos magvak piaci lehetőségeit illetően biztatóak a kilátások. Az idei hazai rekordtermés mellett is biztatóak a napraforgómag 2016/2017. gazdasági évi globális termés kilátásai. Az élénk keresletnek köszönhetően a szakértői becslések jövőre rekordtermés – 46 millió tonnát – betakarítását várják világszinten, ami több mint 3,5 millió tonnával haladná meg az idei gazdasági év kibocsátását. Ezzel együtt valószínűleg csúcsra emelkedne az olajipari feldolgozásra szánt mennyiség is (41 millió tonnára). Mindezek alapján elemzők az átmenő készletek kismértékű emelkedését valószínűsítik.

A repce külkereskedelmi helyzetéről általánosságban elmondható, hogy jól teljesít a nemzetközi piacokon, ugyanis az előző szezonhoz viszonyítva csaknem 6 százalékkal kevesebb, alig 60 millió tonna repcetermés kerülhet betakarításra a 2016/2017. gazdasági évben, ami már Unió szinten így is évek óta csökken. Szakértői becslések szerint ez az elmúlt nyolc év legalacsonyabb kibocsátását jelentené. Ugyanakkor azt sem szabad szem elől veszíteni, hogy a felhasználás várhatóan jelen gazdasági évben is felülmúlja a termelést, így a zárókészletek 5,5 millió tonna alá is csökkenhetnek.

A jó kilátásoknak és az elmúlt évek kedvező időjárásának köszönhetően, hazánkban a repce vetésterülete az elmúlt öt évben kevesebb, mint 200 ezer hektárról, 280 ezer hektár közelébe ért.

A Takaréknál Agrár Központ előrejelzései egyértelműen pozitívak a napraforgó és a repce árait illetően. Középtávon mindkét esetben további erősödésre számítunk. Bizonyosak vagyunk abban, hogy ez a termőterület további növekedésében is tetten érhető lesz.

Nincs pánik a hazai baromfipiacon

A vártnál kisebb hatással van a belföldi keresletre a néhány hete megjelent madárinfluenza-járvány, sőt a hazai szakma szerint, a vásárlók megtanulták az elmúlt évek folyamán, a most kitört járvány egy vadon élő egyedek által terjesztett betegség, ami az emberre nem jelent veszélyt. Ezért nem tapasztalhattunk pánikhangulatot a fogyasztók között, ezt mutatja a bolti vásárlások megszokott szintje is, ráadásul a januári áfa csökkentés segíthet a járvány miatt bennragadt készletek értékesítésében.

A megbetegedésekkel összefüggésben a problémát leginkább az exporttétel szállításának kimaradása okozza. Jelenleg több mint nyolc ország fogyanatosított

Madárinfluenza

importtilalmat a magyar baromfiárakra. Míg a távol-keleti országok nagy része (Hongkong kivételével) hazánk egész területére érvényesítette az élő baromfi, baromfihús és húskészítmények importtilalmát, addig Hongkong és Kanada csak Békés megyére, Szerbia pedig „csak” a betegség megjelenése körüli 50 kilométeres köre érvényesítette azt. (Forrás: magyaridok.hu)

Takarék Agrár Központ kommentár

Azóta tudjuk, hogy több országban is megjelent a betegség. A baromfiszektor számára igen érzékeny, 4-6 milliárd forintos veszteséget okoz. Azok a tételek ugyanis, amelyek visszafordultak, vagy el sem tudták hagyni az országot, épp az ünnepek előtt okoznak túlkínálatot. A szektor érdeke ennek minél gyorsabb levezetése, ami várhatóan az árakban ideiglenesen nyomot fog hagyni. Erre az év eleji áfa-csökkentés is rá fog erősíteni.

Középtávon a baromfipiac bővülése nincs veszélyben. Annak ellenére, hogy vannak sikereink a víziszárnyasok belföldi piacának élénkítésében, a magyarországi baromfiszektor növekedését a kivitel fogja meghatározni az elkövetkező években is. Ez pedig továbbra is hatékonysági és minőségi kérdés.

Alig volt hús a Lidlis virsliben, kivonják a forgalomból

A Lidlben árult egyik baromfivirsliben alig találtak húst, ezért a Nébih leveteti a polcokról. 40 százalék helyett csak 18 százalék húst tartalmazott a lengyel gyártású BARONI baromfivirslit, így jogellenesen nevezték virslinek – állapította meg a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) legújabb vizsgálata. A Nébih el is rendelte az érintett termék és az azzal azonos jelölésű tételek forgalomból történő kivonását.

A hivatal közölte, a Magyar Élelmiszerkönyv (MÉ) előírásai szerint virsli néven csak azt a terméket lehet forgalomba hozni, ami megfelel az előírásban rögzített követelményeknek, a jelenlegi szabályok szerint pedig legalább 40 százalék húst kell tartalmaznia.

A LIDL Magyarország Bt. egyik élelmiszerüzletében megmintázott, 1 kg-os, vákuumcsomagolt BARONI termékben viszont csak 18 százalék hús volt.

A készítmény fő összetevőként ugyan 43 százalék „csontokról mechanikusan lefejtett baromfihúst”, úgynevezett MSM-et tartalmazott, az Európai Unió előírásai alapján azonban az MSM nem tekinthető húsnak, így a hústartalomba sem számítható bele. A terméket tehát jogellenesen hozták „virsli” megnevezéssel forgalomba Magyarországon.

A Nébih ezért elrendelte az érintett tétel (fogyaszthatósági ideje: 29.10.16., tételazonosítója: L:11732 0310280) továbbá az ezzel azonos összetételű és jelölésű BARONI baromfivirslit-termékek forgalomból való kivonását.

A hatósági intézkedésen túl a forgalmazó felvette a kapcsolatot a gyártóval, hogy a továbbiakban csak a jogszabályoknak megfelelően jelölt termékek kerülhessenek az üzletekbe.

Jövő augusztus 1-jétől egyébként tovább szigorodnak majd az előírások: a virslinél például még magasabb hústartalmat (min. 51 százalék) írnak elő, és megszabják az MSM maximális mennyiségét is (max. 10 százalék). (Forrás: hvg.hu)

Kiskereskedelem

Takarék Agrár Központ kommentár

Jelen példán keresztül is jól látható, hogy mennyire fontos a tudatos vásárlás, ezen keresztül pedig a tudatos vásárlói réteg kialakítása. Az előírás, ami alapján a jelenlegi tételeket kivonták a forgalomból 2016. július 21-én lépett hatályba, tehát meglehetősen friss rendelkezésről van szó. Ugyanakkor ezek a gyengébb minőségű termékek

valószínűleg egy tudatosabb vásárlói attitűd mellett ki sem kerülnének a polcokra, mert nem lenne rájuk akkora kereslet. Ugyanis hazait venni akkor is „olcsóbb”, ha néhány forinttal drágább, mint bizonyos import termékek, melyek gyártói nem hazánkban fizetik be adóikat, nem magyar alapanyagból, magyar munkaerővel dolgoztatnak.

A fogyasztói tudatosság erősítéséhez viszont az ilyen jellegű hírekre is nagy szükség van. Az emberekhez sajnos jobban eljutnak a negatív tartamú hírek, mint a pozitív üzenetek. A kereskedelmi médiák ezen hatását tehát nem szabad figyelmen kívül hagyni. Fogyasztói szemmel azonban sokkal egészségesebb lenne, ha mindenki tisztában lenne a hazai áru előnyeivel bármely, azt helyettesítő importtal szemben.

Rászáll a NAV tejpiaci csalókra

Együttműködési megállapodást kötött a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács. A megállapodás célja a magyarországi tejkereskedelem ellenőrzése, a tejágazat piaci viszonyainak megtisztítása, a tejtermelők helyzetének könnyítése és a tisztességes piaci verseny megteremtése.

Tejfehér gazdaság

A megállapodást Tállai András, a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) parlamenti és adóügyekért felelős államtitkára és Mélykúti Tibor, a terméktanács elnöke írta alá – közölte a NAV. A jövőben a tejtermelőket képviselő szakmai szervezet a tejágazatban zajló piaci folyamatokról, tendenciákról rendszeresen tájékoztatja a NAV-ot, szakmai ismereteivel támogatja és segíti a hivatal ellenőrzéseit, és jelzi, ha az adóhatóság hatáskörébe tartozó jogsértést tapasztal. A NAV és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács által létrehozott Tej Munkacsoport az ekáer (elektronikus közúti áruforgalom-ellenőrző rendszer) lehetőségeit is kiaknázva működik majd együtt a nyerstej-szállítmányok ellenőrzésében.

(Forrás: agrarszektor.hu, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

A megállapodás aláírása egy újabb lépés a NAV részéről, hogy a szakmai szempontok, és ne csak „könyvelési” szempontok alapján vizsgálja meg a feketegazdaságban esetlegesen tevékenykedő tejágazati szereplőket. Véleményünk szerint, az ágazatban tapasztalható áfa-csalás visszaszorításának egyik lehetséges megoldása, a még hatékonyabb ellenőrzés, a nyomozás gyorsabb levezetése, és a felelősök megfelelő büntetése. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy a fekete-szürke gazdaságban érdekelt szereplők vagy egy lépéssel mindig a hatóság előtt járnak, vagy tevékenységüket áthelyezik más termékekre. Ezért nagy jelentőségű a szakmával való együttműködés és a több irányú intézkedések összehangolása.

A Takarékok csoport a Tej Terméktanács stratégiai partnere. A maguk eszközeivel a Takarékok is hozzájárulnak a tejszektor működéséhez, kiszámítható gazdálkodásának elősegítéséhez. Nem utolsósorban előrejelzéseket, elemzéseket készítünk, ami által a szektor helyzetének jó ismeretére alapozva hitelezünk.

Szőlőtőkék vigyázz!

Szőlőkabócák miatt lehet drágább a badacsonyi bor

Az arany színű sárgaság (Flavescence dorée, FD) fitoplazma betegség újabb fertőzési gócait azonosította a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal laboratóriuma a Badacsonyi-hegyen, ezért azon teljes zárlatot rendeltek el. Szakértők szerint a betegség akár meg is felelheti a szőlőtermést a borvidéken, ami alaposan megdrágíthatja a badacsonyi bort.

Mint azt a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivattól (NÉBIH) megtudtuk, a korábbi években is volt már itt helyi jellegű fertőzés, az idei minták alapján azonban indokoltá vált a fertőzött terület kiterjesztése a teljes szőlőhegyre, ahol ezáltal egységesen kell alkalmazni a jogszabályban előírt védelmi intézkedéseket.

A fertőzött területen belül a megyei kormányhivatal által megjelölt, a szőlő sárgaság jellegzetes tüneteit mutató tőkéket el kell távolítani és meg kell semmisíteni, mivel a fitoplazma elleni védekezésre jelenleg nem áll rendelkezésre megfelelő növényvédő szeres eljárás. Terjedése azonban nagymértékben csökkenthető fő felelőse, az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) elleni, megfelelő időben végzett kezelésekkel. Ez a fertőzött területen, valamint az azt 3 kilométeres szélességben körülvevő biztonsági zónában kötelező.

(A 9/2016. (II. 15.) FM rendelet alapján a szőlőkabóca elleni növényvédő szeres védekezésekhez állami támogatás igényelhető. Hatóság által elrendelt megsemmisítés esetén a hivatásszerű gazdálkodást folytató termelők kártalanításra jogosultak.)

Az arany színű sárgaságot okozó grapevine flavescence dorée (FD) fitoplazma a szőlő egyik legveszélyesebb kórokozója. A fertőzés következtében a szőlőtőkék terméshozama 20-50 százalékkal csökkenhet, a beteg növények száma pedig évente megtízszereződhet.

Az arany színű sárgaságot okozó fitoplazma a fertőzött növény hancsrésztében él, önállóan és mechanikai úton továbbterjedésre nem képes. Új területekre és ültetvényekbe elsősorban fertőzött szaporítóanyaggal kerülhet. Az amerikai szőlőkabóca testében felszaporodó kórokozó a rovar szívogatásával kerül át az egészséges növényekbe. Ahol az amerikai szőlőkabóca elleni növényvédő (rovarölő) szeres védekezés nem megoldott, a tőkék 80-100 százaléka is megfertőződhet a fitoplazmával, fogékony fajták esetében néhány év leforgása alatt ki is pusztulhatnak.

Európa néhány országában évtizedek óta, nyugati és déli szomszédainknál több éve jelen van. Hazánkban 2013 augusztusában észlelte először a kórokozót a Zala Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága, Lenti város határában.

(Forrás: mno.hu, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

Ez az eset is jól példázza, mennyire fontos a megfelelő szakmai felkészültség, ezen belül is a növényvédelmi ismeretek alapos ismerete és körültekintő alkalmazása. Jelen esetben - véleményünk szerint - a fertőzött gócot minél előbb ártalmatlanítani és megsemmisíteni kell, ezt követően pedig a figyelem fókuszát a hordozó szőlőkabóca elleni szigorú védekezésre kell irányítani. Ehhez minden támogatást meg is kapnak a gazdák, csak élni kell vele és fel kell tudni időben ismerni a bajt, akár önállóan, akár külső tanácsadók bevonásával

Hatóság által elrendelt megsemmisítés esetén a hivatásszerű gazdálkodást folytató termelők kártalanításra jogosultak.

Édes, nem is cukor,
nem is egészséges

Megint kimutatták, hogy az aszpartám káros

Kutatók egy csoportja bebizonyította, hogy az aszpartám nem segít a súlycsökkenésben. A mesterséges édesítőszerrel nem először derül ki, hogy mégsem olyan egészséges, mint azt korábban hitték, pedig továbbra is népszerű cukorhelyettesítő üdítőitalokban.

A Massachusetts General Hospital kutatói most megtalálták az okát is annak, hogy miért nem segít a súlycsökkenésben az aszpartám. Az Applied Physiology, Nutrition and Metabolism szaklapban közzétett tanulmányukban megmutatják, hogy az aszpartám bomlásából keletkező fenil-alanin hogyan akadályozza annak az enzimnek a működését, amely a metabolikus szindróma kifejlődését előzné meg.

A metabolikus szindróma pedig napjaink egyik leggyakoribb összetett anyagcserezavara, tünetei a hasra hízás, zsíryanycsere-zavar, magas vérnyomás, cukorbetegség.

Azt is kimutatták, hogy azok az egerek, amelyek aszpartámot kaptak a vízzel, több súlyt szedtek fel és a metabolikus szindróma több tünete is megjelent náluk. Ezzel szemben azok az egerek, amelyek nem kaptak aszpartámot, de egyébként ugyanazt ették, nem mutattak ilyen tüneteket.

A gond ezzel az egésszel, hogy a cukorhelyettesítőknek az lenne a feladata, hogy segítség a súlycsökkenést és csökkentsék a metabolikus szindróma tüneteinek kialakulását. Eddig már több klinikai kutatás mutatta ki, hogy ezek a termékek nem működnek, sőt, egyesek még rosszabbat is tesznek a felhasználókkal, magyarázta a tanulmány egyik vezető szerzője, Richard Hodin.

A fent említett enzimről ugyanez a kutatócsoport 2013-ban tett közzé tanulmányt. Azok az egerek, amelyek kaptak az enzimből, még magas zsírtartalmú diéta mellett sem híztak el. A már metabolikus szindróma tüneteit kifejelesztő állatoknál pedig csökkentek ezek a tünetek.

Hogy megértsék az aszpartám szerepét, a kutatók négy csoportra osztották az egereket. Két csoport normál étrendet követett, de az egyik vízébe aszpartámot tettek. A másik két csoport magas zsírtartalmú étrendet követett, itt is az egyik csoport aszpartámos vizet kapott.

A normál étrendet követő csoport egerei napi három és fél doboz aszpartámos vizet ittak, a zsíros ételeket evők két dobozzal ittak meg ugyanebből. A kísérlet végén a normál étrendet követőknél alig volt különbség az egerek súlyában, a zsíros ételekkel táplálkozóknál azonban az aszpartámos vizet ivók sokkal kövérebbek lettek. Az aszpartámos vizet ivók mindkét csoportjában nagyobb volt az egerek vércukortartalma, ami glükóz intoleranciára utal.

A kutatók szerint az emberek nem értik, hogy miért nem működik az aszpartám a diétás üdítőknél. Pedig több tanulmány is kimutatta, hogy ezek az édesítők éhesebbé tehetnek, amely miatt nagyobb lehet a kalóriabevitel. (Forrás: Index.hu)

Takarék Agrár Központ kommentár

A mesterséges édesítőszerrel kapcsolatban gyakran jelennek meg egymásnak ellentmondó hírek. Az arany szabály, a mértékletesség azonban mindig érvényes. A mesterségesen előállított vegyületekkel mindig óvatosságnak kell lenni. A természetes eredetűeket pedig mértékkel fogyasztani. A stevia (sztívia) például egy olyan növény, amelynek levelei természetes édesítő tartalmúak.

Másik oldalról nézve, az egészséges életmódot támogató élelmiszerekről, a fogyasztó ez irányú elvárásairól e lap hasábjain is sokat írunk. Már a közeljövő élelmiszerpiacát is ezek fogják uralni. Ezeket a részipiacokat mindenkinek meg kell találnia a helyét. Ha ehhez közvetlen értékesítési csatornát is találunk, akkor igazán magas hozzáadott értéket tudunk előállítani.

Nemzetközi agrárgazdaság

Kevesebb sertéshús jött-ment az unió belső piacán

2016 első félévében az Európai Unió tagállamai között érezhetően csökkent a sertéshús kereskedelem az előző évi azonos időszakhoz viszonyítva (-5%). Ennek oka a csökkenő kereslet az EU-ban, valamint valószínűleg a hazai termékek előnyben részesítésére irányuló nemzeti törekvések, mint pl. a származás szabályozása Franciaországban, jelentette a VdF, a Német Húsipari Szövetség.

Kisebbségi disznóságok!

Az összes belkereskedelem mennyiségének több mint 80 százaléka a hat vezető exportáló országból származik, mialatt csak Németország az összes mennyiség mintegy negyedét szállította.

A legnagyobb nettó exportőrök a következők: Spanyolország +403 ezer tonna kereskedelmi többlettel, ezután következik Dánia (+341 et), Belgium (+275 et), valamint Hollandia és Németország (mindkettő + 200 et).

A Németországból más EU-országba exportált mennyiség mintegy 60 ezer tonnával, ill. majdnem 9 százalékkal csökkent a harmadik országba, elsősorban Kínába irányuló export javára. Németország belső piacon zajló beszerzései ugyancsak közel 9 százalékkal, mintegy 437 ezer tonnára csökkentek. Ezzel Németország Olaszország után a fő importőrök listáján a második helyre került.

Éves szinten több mint 5 millió tonna sertéshússal az országon belüli kereskedelem körülbelül háromszor olyan magas, mint a harmadik országokkal folytatott kereskedelem nagysága. (Forrás: agrotrend.hu/topagrar.com)

Takarék Agrár Központ kommentár

A forgalom csökkenésének egyik oka, hogy a 2015 év végén és még 2016 első negyedévében is a világ legnagyobb sertéshús exportőreként, az EU a túltermelésből adódó feleslegét nem a belső piacon, hanem 3. országokban vezeti le. Kína például 2016. január szeptember között 85 százalékkal több sertéshúst importált az EU-ból, mint 2015-ben. A másik ok, amelynek hatása még inkább 2016 második felében és azt követően érződik, hogy a korábbi alacsony árak miatti létszámcsökkentések, elsősorban kocalétszám csökkentések hatásának megjelent a kibocsátott sertések kisebb mennyiségében. A fő exportáló országokban 2016. május júniusában mindenhol legalább 5 százalékkal csökkent a kocalétszám 2015-höz képest. Ez a létszámcsökkenés és annak árfelhajtó hatása véleményünk szerint vissza fog rendeződni.

A TakaréK Agrár Központ előrejelzése szerint 2017 első felében mérsékelt árnövekedésre számíthatunk, ami azonban a 2016 nyári hónapokban tapasztalható árszinteket nem fogja elérni, és nem is lesz tartós.

Most vásárolj be – emiatt lesz drágább a cukor

Kiváló lett az ideai cukorrépatermés, a kvóták eltörlése viszont romba döntheti az iparágat. Még jövő szeptemberig van érvényben az unió által előírt 105,5 ezer tonnás cukorrépa kvóta, szeptember 30-án ezt azonban a minimálárral, díjakkal és illetékekkel együtt eltörlik, a termeléskorlátozás feloldása így óriási versenyt teremthet a piacon, véli Czerván György agrárgazdaságért felelős államtitkár. A jelenlegi kapacitások kihasználása mellett ezek eltörlése mintegy 5 százalékkal növelheti a termelést 2025-ig.

Édes élet

Az ideai termés kapcsán Czerván György elmondta: jelenleg 81 százalékát takarították be a hazai cukorrépának, a 16 ezer hektárnyi területen 65,3 tonna termett hektáronként, ami nagyon jó termésnek mondható. A területi támogatásokból az idei jogalap alapján jövőre a

cukorrépa termesztőknek 168 ezer forintot fizetnek hektáronként, az összesen 2,47 milliárd forintot december 1-jén kezdik utalni.

Valóra válhat az édes álom

A kvóták eltörlése kapcsán felmerült egy esetleges új, magyarországi cukorgyár építése is. Az államtitkár elmondása szerint erre már korábban is megvolt a lehetőség, az uniós kvóta miatt azonban nem volt értelme a megvalósításnak, a kolozsvári cukorgyár ugyanis maximálisan fedte az eddigi termést. A kvóta megszűnése most teret engedhet egy 60-100 milliárd forintos, zöldmezős beruházásnak, de csak abban az esetben, ha a legmodernebb termelési színvonalon dolgozna a gyár és a világpiaci árak is tartósan magasak maradnának.

Ennek egyébként nem sok esélye van, a Magyar Cukor Zrt. termelésért felelős vezetője, Kovács Zsolt arra számít, hogy a kvóta eltörlésétől függetlenül alakulnak az árak majd a cukoriparban, az elmúlt év eladásai alapján 480-490 eurós cukorár alakult ki tonnánként, ehhez képest emelkedést várnak. A termelőknek jövőre 500 eurós cukorárhoz tartozó cukorrépa árat kínálnak, ez tonnánként 30 eurót jelent, az árak emelkedésével ez azonban felkúszhat 35 euróra is. (Forrás: privatbankar.hu, MTI)

Takarék Agrár Központ kommentár

A hír azért ebben a rovatban elemezzük, mert a cukorpiacunk nem önellátó, és áraink a nemzetközi kínálat függvényében alakulnak. A nemzetközi cukorárak a tavaly júliusban indult emelkedő szakasz után idén szeptemberben korrekcióba kezdtek. A hazai fogyasztói árak hasonló trendet mutatnak azzal a különbséggel, hogy a csökkenés még nem kezdődött el. (Legalábbis a KSH legfrissebb, októberi adatai szerint).

Ami a cukorgyárat illeti, annak ellenére, hogy csak a legkiválóbb termelők maradtak meg ezen a pályán, és eredményeik kétségtelenül javulnak, egy ekkora beruházás nagy kockázatot rejt. Magunk részéről nem táplálunk reményt ez irányban.

Megtorpedóznák a CETA-t

Bár hétvégén az Európai Unió vezetői és Justin Trudeau kanadai kormányfő aláírták a szabadkereskedelmi megállapodást Kanadával, a CETA sorsa továbbra is kérdéses.

A Zöldek azt kezdeményezik, hogy a megállapodást megtámadják a felsőházban, a Bundesratban, s meggyőzik a tartományok képviselőit arról, hogy a dokumentum megannyi veszélyt jelentene számukra. Simone Peter, a környezetvédők elnöke azt közölte, meg kell várni, mennyire veszik figyelembe a végső változatban a vallon kormány és más szervezetek kifogásait. A Zöldek azonban már eddig is számos bírálatot fogalmaztak meg a CETA-val kapcsolatban. Peter hozzátette, úgy véli, hogy végül elutasítják a megállapodást.

Globális póker

A német kormány egyelőre nem döntött arról, hogy a törvényt olyan formában nyújtják-e be, amelyre a tartományi képviselőknek is áldásukat kell adniuk. Steffen Seibert kormányzóvivő szerint ez még további megbeszélések függvénye lesz, s a kérdést szakértők vizsgálják. A tartományi kormányok képviselői összesen 16 mandátummal rendelkeznek a 69 tagú Bundesratban. Seibert azt is közölte, hogy a berlini kormány hamarosan áldását adja a megállapodásra. A dokumentumot hasznosnak nevezte. Közlések szerint 2-5 évbe telhet, amíg az összes uniós tagállam ratifikálja a megállapodást. (Forrás: Népszava)

Takarék Agrár Központ kommentár

Az ilyen kijelentéseket a választások mindig bizonytalanná teszik. Nem lehet tudni, hogy kampányfogás, vagy valódi elhatározás áll mögöttük. Az óvatosság azt mondatja velünk, hogy tényleg meg kell várni a végleges szövegváltozatot. Az nem kétséges, hogy továbbra is sokkal inkább képvisel nagyvállalati érdekeket az egyezmény, mint a kisüzem, de egy jó szövegezés talán lassítani tudja a globalizáció egyébként megállíthatatlan folyamatát.

Komoly ellenszélbe került a tejkereskedelem az utóbbi három évben – a Rabobank tejpiaci elemzése szerint

Az elemzésben rámutatnak, hogy az oroszországi kereskedelmi embargó, a kínai kereslet növekedésének lassulása, az alacsony olajárak hatása az olajexportáló országok tejtermék keresletére, valamint az USD erősödése, mind hatással vannak a tej és a tejtermék importjára.

Tej ó ég!

A tejpiaci kvóták megszűnése kapcsán megugró termelés, igen alacsony világpiaci árak mellett pedig csak tetézte a bajokat. Az elemzésben résztvevő szakértők szerint az említett problémák közül eddig még egyet sem sikerült megoldani. Ráadásul az orosz embargó 2017-ben is életben lesz, a kínai kereslet növekedni fog ugyan, de kisebb intenzitással, az olajárak sem fognak érdemben elmozdulni az 50 USD/hordó szintről és a dollár sem fog várhatóan gyengülni. Ennek eredményeképpen a tejkereskedelem volumene nőni fog ugyan, de jóval kisebb intenzitással, mint az utóbbi években és inkább a népesség növekedése fogja generálni, mint sem a növekvő egyéni fogyasztás.

Az elemzők rámutatnak, hogy a tejkereskedelem a jövőben is inkább a regionális útvonalakon fog bonyolódni, mintsem globális csatornákon, de hozzátesszük, hogy a szabadkereskedelmi egyezmények nagymértékben befolyásolhatják a volumeneket. Ugyanakkor a kivétel Ázsia lehet, ami nagy globális szereplők elég komoly csataterévé válhat. A másik oldalon, pedig az erős USD következménye az lehet, hogy az USA kevésbé lesz hajlandó a globális tejpiaci versenyben részt venni.

Takarék Agrár Központ kommentár

Mivel Magyarországon is a világpiaci árak az irányadók, mi sem vonhatjuk ki magunkat a folyamatok fősodrából, ezért javasoljuk, a feldolgozottsági szint emelését, valamint olyan hozzáadott értéknövelést, ami a ma már látható és tapasztalható jövőbeni trendek irányába tereli a feldolgozást.

A tanulmány egy másik érdekes megállapítása, hogy „a tejkereskedelem a jövőben is inkább a regionális útvonalakon fog bonyolódni, mintsem globális csatornákon” is arra ösztönözheti a termelőket, hogy próbálják meg szűk környezetükben – alacsonyabb szállítási költséggel – akár frissen, akár további feldolgozásra értékesíteni a megtermelt tejet.

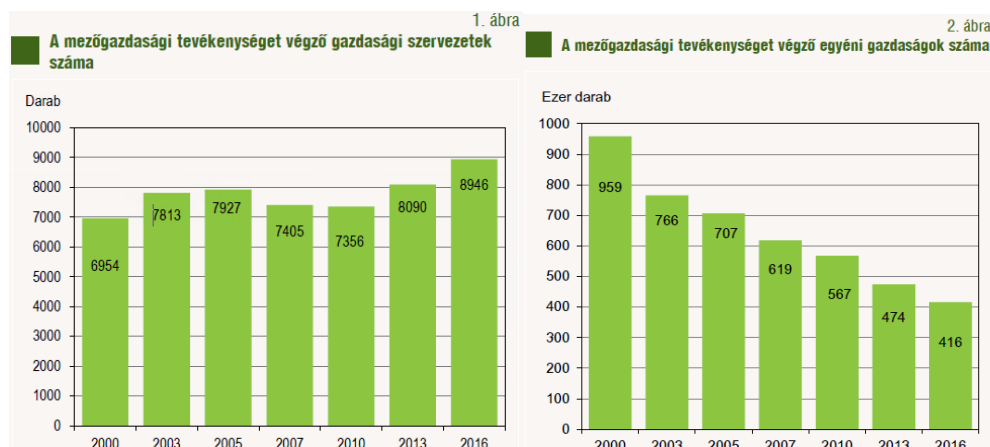
A Takaréék Agrár Központ előrejelzése, amely két éve jelezte a most tapasztalható áremelkedéseket, most azt tartalmazza, hogy nem lesz tartós a felfelé mutató menet, egy éven belül ismét túlkínálatba fordul a piac.

Statisztika

Agrárrium – 2016

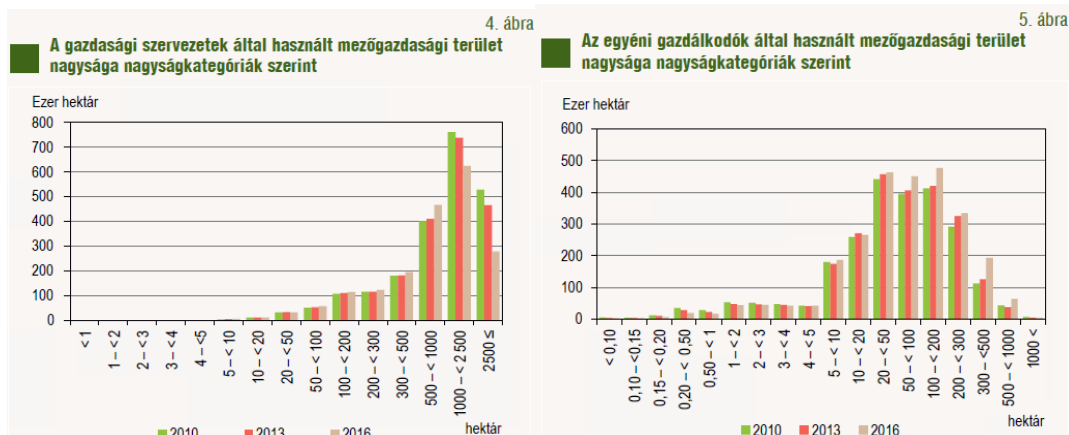
Az előzetes adatok szerint 2016-ban közel 9 ezer gazdasági szervezet, valamint mintegy 416 ezer egyéni gazdaság folytatott mezőgazdasági tevékenységet. Míg a szervezetek száma 11 százalékkal nőtt 2013-hoz képest, addig az egyéni gazdaságok körében 12 százalékos csökkenés tapasztalható.

Agrárösszeírás 2016

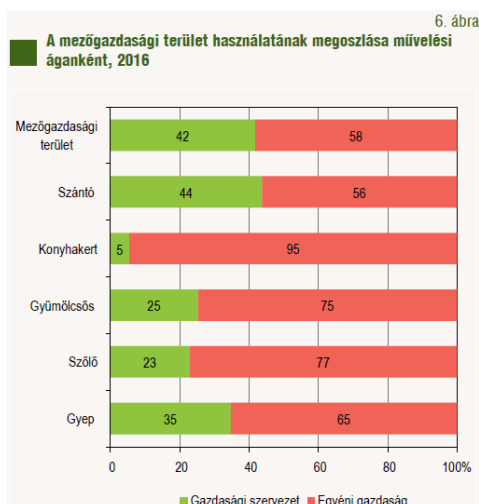
A 2016 júniusában felmért több mint 6 millió hektáros termőterület háromnegyede mezőgazdasági terület, amelynek több mint fele az egyéni gazdaságok kezében összpontosult. Ők művelik a földek 58, a szántóterületek 56 százalékát. Szerepük 2013-hoz képest megnőtt, közel 190 ezer hektárral (7,7%-kal) nagyobb mezőgazdasági terület került a használatukba. A gazdasági szervezetek szerepe az átlagosan 256 hektáros szántóterületek művelése mellett az erdő- és nádgazdálkodásban, valamint a halastavak használatában jelentős.

A területalapú támogatások és – részben – az új földtörvény hatása érezhető a 2500 hektár feletti területet használó gazdasági szervezetek által használt terület közel 190 ezer hektáros (40%-os) csökkenésében. A feldarabolódás ellenére a szervezetek által használt földek több mint 70 százalékát továbbra is az 500 hektárt meghaladó gazdaságok művelik. Az egyéni gazdák esetében az átlagos méret növekedése figyelhető meg: az összes mezőgazdasági terület több mint felét a gazdaságok 7,0 százaléka (mindössze 25 ezer) használta. A legjellemzőbb a 20–200 hektár közötti mezőgazdasági terület.

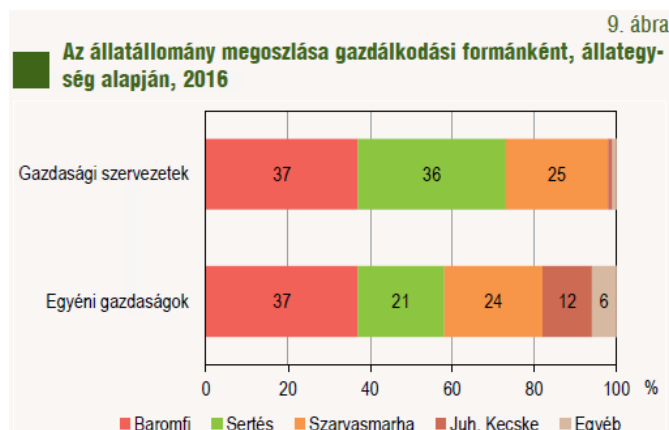

Szántóföldi növénytermesztéssel a gazdák 65 százaléka foglalkozik, de minden második konyhakertet is művel saját fogyasztásra. A szántóterületen termesztett gabonafélék és gyökérnövények területe 2013 és 2016 között 8,2, illetve 16 százalékkal csökkent, helyüket a zöldségfélék, a takarmánynövények és kisebb mértékben a hüvelyesek vették át. A vetésterület 60 százalékát gabonanövények foglalják el. Ezeket a szervezetek jellemzően 20–200, illetve 500–1000 hektáros területeken, míg az egyéni gazdák 5–50, valamint többnyire saját fogyasztásra 0,2–2 hektáros területeken vetették.

Szőlészettel többségében egyéni gazdálkodók foglalkoznak, ők művelik a terület több mint háromnegyedét, 0,8 hektár körüli kis gazdaságokban. A szervezetek szerepe a nagyobb, 20 hektáros földekre összpontosul. Gyümölcsös ültetvényt az egyéni gazdaságok 18, a gazdasági szervezetek közel 14 százaléka művel. Arányuk 2013-hoz képest az egyéni gazdaságok esetében jelentősen, 5 százalékponttal nőtt. A gyümölcsöst használó gazdasági szervezetek átlagos területe 20-ról 18 hektárra csökkent, míg az egyéni gazdaságoké 13 százalékkal nőtt, így elérte a 0,9 hektárt.

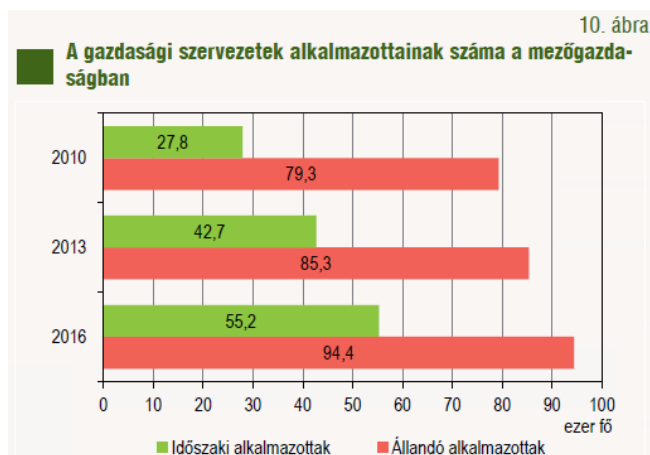

Állattartással több, mint 2700 gazdasági szervezet és mintegy 256 ezer egyéni gazdálkodó foglalkozik. Az állatot tartó gazdasági szervezetek száma jelentősen, közel negyedével nőtt az utóbbi 3 év alatt, míg az egyéni gazdaságoké 17 százalékkal csökkent 2013 óta. A főbb állatfajok állománya a 3 évvel ezelőttinél magasabb volt. Ez alapján az állomány több mint 60százalékát szervezetek tartják, jellemzően baromfit és sertést, míg az egyéni gazdaságoknál a baromfi és a szarvasmarha aránya a legmeghatározóbb.

2016-ban a gazdasági szervezetek többsége növénytermesztéssel foglalkozott, bár arányuk az állattartók és vegyes gazdálkodást folytatók javára mérséklődött 2013-hoz képest. Állattartásra a szervezetek 17 százaléka szakosodott, míg az egyéni gazdaságok esetében ez az arány 37 százalék. Az egyéni gazdaságok fele növénytermesztésre specializálódott, ami jelentős változást jelent a három évvel korábbi megoszláshoz képest, amikor még mindkét fő gazdálkodási típus közel azonos arányt képviselt.

A gazdasági szervezetek több mint 94 ezer fő állandó és több mint 55 ezer fő időszakos alkalmazottat jelentettek. Az egyéni gazdaságok közel 20 ezer állandó, illetve 71 ezer fő időszakos alkalmazottat foglalkoztattak 2015. június 1. és 2016. május 31. között.

Korösszetételét tekintve a gazdálkodók 31 százaléka 65 év feletti, míg a 35 év alattiak aránya csupán 6,0 százalék. Felsőfokú mezőgazdasági végzettséggel több, mint 3 százalékuk rendelkezett 2016-ban, további 10 százaléknak pedig középfokú szakirányú végzettsége volt. Utóbbiak esetében ez 7 ezer fős növekedést jelent, ami a képzettség egyre általánosabbá válása mellett a szabályozások hatását is éreztetheti. A gazdák döntő többsége azonban (közel háromnegyedük) továbbra is kizárólag gyakorlati tapasztalatára támaszkodik. (Forrás: KSH, részlet)

A Takarékné Agrár Központ következtetései

Képzés, innováció, összefogás – amennyiben tényleg a hatékonyság és az minőségi termelés a cél, akkor ez a három dolog elengedhetetlen a sikerhez. Ráadásul a gyakorlati tapasztalat is sokkal hasznosabb, ha szakmai érvek mentén hasznosul. A Takarékné Agrár Központ gyakran ismételt példája az Ukrán és Orosz termelési színvonal,

amelyek utóbbi időben és jelenleg mutatott fejlődése, mintegy Damoklész kardja lebeg felettünk. Egyszóval, ha nem vagyunk nyitottak a tanulásra, fejlődésre és az összefogásra, akkor ilyen termelési potenciál mellett, mint amivel a fent említett keleti „szomszédaink” rendelkeznek, nehéz lesz labdába rúgnunk.

Ugyanakkor azt is ki kell emelni, hogy az összesen 13 százalék legalább középfokú szakirányú végzettséggel rendelkező gazda, igen kevés a magas technológiai színvonalat képviselő munkagépek működtetéséhez, az elégtelen technológiai színvonal pedig magasabb termelési költséget von maga után.

Kihívások erdejéről beszélünk, olyan dolgokról, mint vezetői, szakmai, kereskedői, adminisztrációs képességek, amelyeket a piaci kihívások tetéznék. Nem könnyű ma agrárgazdálkodónak lenni, agrárüzemet vezetni. Kell az olyan stratégiai partner, mint a Takaréék, aki érti, tudj, ami több előre jelzi a várható helyzetet.

2016. november 21.

az őszi betakarítási, vetési és talajelőkészítési munkák állásáról

Az FM/NAK
számai

Növényfaj	Összes terület (ha)	Betakarított terület (ha)	Betakarított terület (%)	Termésátlag (kg/ha)	Összes termés (tonna)
Napraforgó	630,823	629,174	100	2,979	1,874,423
Szója	61,282	61,198	100	2,958	181,038
Kukorica	1,054,185	978,486	93	8,642	8,455,644
Burgonya	10,201	10,189	100	27,274	277,891
Cukorrépa	15,692	13,687	87	65,030	890,066

Növényfaj	Vetési szándék (ha)	Elvégzett munka (ha)	Teljesítés (%)	
Őszi káposztarepce	277,967	281,356	101	
Őszi árpa	252,171	241,657	96	
Őszi búza	993,098	931,593	94	
Rozs	25,288	26,315	104	
Triticale	97,287	93,015	96	

	Szándék (ha)	Elvégzett munka (ha)	Teljesítés (%)	
Magágykészítés ősziak alá	1,691,786	1,645,179	97	
Őszi mélyszántás tavasziak alá	2,027,591	1,102,714	54	

(Forrás: NAK Mezőgazdasági Igazgatósága)

Czerván György a Földművelésügyi Minisztérium (FM) agrárgazdaságért felelős államtitkára sajtótájékoztatón ismertette:

Magyarországon gabonából - a nyári és az őszi betakarításúakból összesen - **mintegy 19 millió tonna termett**, 15 százalékkal több az előző évinél. Jelezte: az őszi betakarítási és vetési munkák a befejezésükhöz közelednek. Kiemelte: a **kukorica idei hektáronkénti átlaghozama 8,6 tonna** feletti, 1990. óta a legjobb. A termés össztermése 2016-ban várhatóan 9,1 millió tonna lesz, ami a történelmi második legjobb eredmény. Egyedül 2014-ben termett több ennél, akkor 9,35 millió tonnát takarítottak be.

A **napraforgó idei hektáronkénti 3 tonnás termésátlaga** nemcsak történelmi, de világrekord is. Ennél nagyobb mennyiséget egy hektárról napraforgóból sehol a világon nem takarítottak be. A napraforgó össztermése az idén elérte az 1,8 millió tonnát, ami ugyancsak történelmi rekordnak számít.

A **repce 3 tonnát meghaladó hektáronkénti termése** 1990 óta a második legjobb teljesítmény, csak 2014-ben volt jobb 0,1 tonnával. Az össztermés pedig 809 ezer tonnával történelmi rekordnak számít. A cukorrépa idei hektáronkénti átlaghozama szintén kimagasló eredmény - minden idők második legjobbja -, mivel ebben az évben a termés hektáronként meghaladja a 65 tonnát.

Felhívta a figyelmet: az **árak ugyanakkor** minden légyeges szántóföldi növény esetében, így a gabonaféléknél **sem kedvezőek**, 10-15 százalékkal alacsonyabbak a tavalyinál. Példaként mondta: a malmi búza ára november közepén 41 575 forint volt tonnánként, míg tavaly ugyanebben az időszakban elérte a 48 750 forintot. Egy tonna takarmánykukorica ára 37 950 forint, míg egy évvel ezelőtt 44 650 forint volt.

Közölte: a 2016/2017-es gabonamérlegben az export-árualap mintegy 7,6 millió tonna. Ebből a két legjelentősebb tétel a kukorica 4,3, a búza pedig 2,5 millió tonnát tesz ki.

Az idei kárbejelentésekről elmondta: összesen 131,5 ezer hektárra érkezett eddig kárbejelentés; egy éve ez a terület 203 ezer hektár volt. A gazdáktól a tavalyihoz hasonlóan mintegy 10 ezer kárbejelentés érkezett. A legnagyobb területre, 48 ezer hektárra jégeső kárt jelentettek a termelők, de jelentős területen pusztított a tavaszi fagy is, 43 500 hektárra érkezett kárbejelentés - mondta Czerván György. (Forrás: MTI)

Szabályozási, pályázati információk

Három új vidékfejlesztési pályázatot jelentetett meg a Miniszterelnökség

2016. november 8-án a Vidékfejlesztési Program keretében három új pályázat került kiírásra mintegy 24 milliárd forint értékben.

VP2-4.1.3.5-16 – Kertészet korszerűsítése – Kertészeti gépbeszerzés támogatása

A jó minőségű kertészeti termékek iránt mutatkozó fokozódó kereslet kielégítéséhez, valamint a kertészeti ágazat versenyképességének javításához 18,08 milliárd forint keretösszegű, kertészeti gépbeszerzést támogató pályázati felhívást ismerhettek meg a termelők. A felhívás elsősorban kertészeti tevékenységhez kapcsolódó munkagépek, eszközök beszerzését, önjáró betakarítógép, valamint maximum egy darab, legfeljebb 80 kW motorteljesítményű traktor vásárlását támogatja.

Decemberben kell igényelni!

VP3-5.1.1.1-16 – Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárási kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása

A magyar mezőgazdaság versenyképességének javításához járul hozzá az időjárási szélsőségekkel szembeni védekezést elősegítő pályázati lehetőség is. Az „Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárási kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása” című pályázat a klímaváltozás és a kedvezőtlen éghajlati jelenségek által okozott károk megelőzésére irányul. A rendelkezésre álló keretösszeg 4,72 milliárd forint.

Az érintettek mindkét pályázat esetében 2016. december 19. és 2018. december 18. között nyújthatják be kérelmüket. A beérkezett támogatási kérelmek első értékelési szakasza 2017. január 19-én zárul.

VP4-15.2.1.1-16 – Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése

Az „Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése” címmel meghirdetett pályázat célja, hogy a rendelkezésre álló 1,12 milliárd forint forrás hozzájáruljon a magyarországi erdészeti fajok meglévő genetikai változatosságának és fajaink evolúciós potenciáljának hosszú távú megőrzéséhez és fenntartásához. **Az érintettek a támogatási kérelmeiket első körben 2016. december 8. és 2016. december 16. között nyújthatják be.**

A most megjelent három felhívással a Vidékfejlesztési Program keretében összesen 41 pályázat jelent meg. A rendelkezésre álló mintegy 1300 milliárd forintos keretből a Miniszterelnökség eddig 966 milliárd forintot hirdetett meg.

A pályázati felhívások a www.szechenyi2020.hu weboldalon megtalálhatók.

(Forrás: Miniszterelnökség)

Figyelem! Decemberben ismét itt az ideje a baromfi és sertés állatjóléti támogatások iránti kérelmek benyújtásának

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) felhívja az érintett ügyfelek figyelmét, hogy a 2016. támogatási évtől megváltoztak a baromfi és sertés ágazatban az állatjóléti támogatások igénybevételének feltételei.

A 2017 évi támogatások igénybevételéhez első lépésként, még ebben az évben, 2016. december 7-e és 2016. december 31-e között támogatási kérelmet kell benyújtani az MVH által rendszeresített nyomtatványokon az MVH – ügyfél lakóhelye, illetve székhelye szerint illetékes – megyei kirendeltségéhez.

Állati jó!

Amennyiben nem áll rendelkezésre minden csatolandó dokumentum, a Támogatási kérelem nyomtatványt ebben az esetben is be kell nyújtani 2016. december 31-éig, a hiányzó mellékletek csatolására hiánypótlás keretében továbbra is lesz lehetőség, azonban a határidőn túl benyújtott támogatási kérelmeket az MVH-nak a hatályos jogszabályi előírások alapján el kell utasítania.

- **A baromfi állatjóléti támogatás:** támogatási kérelemhez szükséges nyomtatványokat 155/2015. (XII. 07.) számú MHV Közlemény tartalmazza.
- **A sertés állatjóléti támogatás:** támogatási kérelemhez szükséges nyomtatványokat 154/2015. (XII. 07.) számú MHV Közlemény tartalmazza

(Forrás: MVH)

Kiemelt téma I.

Zárszalag, speciális üveg és szűrőpróbaszerű ellenőrzések – Védjük és fogyasszuk a hazai mézet!

Zárszalaggal, speciális üveggel, valamint szűrőpróbaszerű ellenőrzésekkel védik a magyar mézet és a mézfogyasztókat a hazai méhészek. A novemberben elindult három hónapos „Mézzel-lélekkel” kampány apropóján, összefoglaljuk az Agrotrend, Bross Péterrel az Országos Magyar Méhészeti Egyesület (OMME) elnökével készített beszélgetését.

Mézes hetek

Már 2009-ben elkészítettük saját mézesüvegünket, mely speciálisan méznek készült, csak méhészek használhatják és ellenőrzött folyamaton keresztül jut el hozzájuk. Kilós és félkilós kivitelben létezik. Van zárszalagunk is, amely használatához szerződést kell aláírnia a méhésznek, amelyben vállalja, hogy az egyesület bármikor ellenőrizheti mézének minőségét. Így, a termelői üveg és a zárszalag garancia a fogyasztó számára a biztosan magyar, természetes méz beszerzésére.

A kampány alapvető célkitűzése az, hogy a magyar méznek, mint bizalmi terméknek növekedjen a megbecsülése és itthon is megkapja, azt a neki járó figyelmet, amely már a fogyasztás növekedésében is megnyilvánulna.

Végtelenül fontos, hogy az emberek ismerjék a mézet annak humán-egészségügyi hatásaival együtt. Ugyanakkor a méhek tevékenységének ismerete is legalább ennyire

fontos, ezért tudatosítani kell mindenkinben, hogy sikeres mezőgazdaság nincsen sikeres méhészeti ágazat nélkül. A méhek beporzó munkája teszi lehetővé, hogy szántóföldi növényeink (repce, napraforgó...), gyümölcsjeink (alma, barack ...) és zöldségeink (dinnye, uborka...) nagy része terem, termésüket tudjuk fogyasztani. Sajnos az iskolai tananyagban sem kap súlyának megfelelő fejezetet a méhészet és a méz.

Miben áll a hazai és az import méz közötti különbség?

Elindítottuk a „Mézzel-lélekkel” elnevezésű kampányunkat, melynek célja a hazai mézfogyasztók tájékoztatása a magyar méhészek termeléséből származó mézek elérhetőségi lehetőségéről.

Az éves mézfogyasztás 80-90 dkg fejenkénti mennyiség körül alakul, de elmondható, hogy alig-alig van, aki ennyi mézet eszik meg. Ugyanis, vannak, akik semmit, vannak, akik 10 kg körül fogyasztanak. Nos, utóbbiak számára szeretnénk segíteni azzal, hogy biztosan valódi magyar mézhez jussanak hozzá!

Mit mutatnak az adatok itthon a megtermelt és elfogyasztott méz tekintetében?

Hazánkban ezer feletti a főállású méhészek száma és közel húszezren tartanak méhet. Átlagos évben 25 ezer tonna mézet termelünk meg, de mivel ágazatunk nagyban függ az időjárástól, ettől jelentősen el is térhet a méztermésünk. Ezzel a 3. legnagyobb méztermelő ország vagyunk az Unióban, viszont az ún. méhsűrűség tekintetében a legjobbak mi vagyunk. Ez azt jelenti, hogy négyzetkilométerenként nálunk található a legtöbb méhcsalád, szám szerint 12. Mivel kb. háromszor több mézet termelünk, mint fogyasztunk, jelentős mennyiséget értékesít az ország a világ nagybani piacán is.

Kijelenthető, hogy megtévesztés a kínai méz?

A kínai méz egy része nem valódi méz. Az a baj, hogy éppen a világpiacon résztvevő mézek minőségével van baj. A valódi, természetes kínai mézet helyben, Kínában fogyasztják el. A kínai mézzel az alapvető probléma az, hogy a hagyományos méhészeti technológiájuk szerint a méhészek nem várják meg, amíg a méhek besűrítik a nektárt a kaptárban, hanem idő előtt kipergetik azt. A híg „mézből” gyárakban távolítják el a víztartalmat. Az így elkészült méz nem felel meg az uniós Mézdirektívának – mégis forgalmazhatják!

Megjelenik-e az ár-érték arány szerepe a fogyasztásban?

A méz bizalmi termék, a bizalomnak ára van. A termelőtől vásárolt mézek ára általában Európában magasabb, mint az ismeretlen eredetű bolti mézeké. Mégis nagyobb rá az igény. Ez a példa hűen tükrözi, hogy a méz ára egyenes arányban van annak minőségével! Hazánkban, a termelői mézek magasabb nagybani árszintje (magasabb, mint az unió többi részében felhasznált 3. országbeli importmézeké) és a magas ÁFA következtében, az áruházak polcain lévő mézek drágábbak, mint a termelői.

Hogy áll a méz hazai és világpiaca?

A világon évente mintegy 1,5 millió tonna méz terem, amelynek 2/3-a helyben értékesül. Így, kb. 500 ezer tonna méz „kering” a Föld körül, azaz ennyi vesz részt a méz világkereskedelmében. Ennek 1/3-a Kínai eredetű. Mi, magyarok, mindössze kb. 3-4 %-al

veszünk részt a világpiacon, ebből következik, hogy árkövetőek, nem pedig áralakítók vagyunk.

Az unióba évente érkező kb. 170 ezer tonna méz 2/3-a kínai eredetű. Ez az arány az elmúlt 6-7 évben alakult ki, előtte nem volt ilyen egyértelmű a kínai méz dominanciája, viszont minden üvegen fel van tüntetve a kínai eredet.

Hazánkban kb. nyolcezer tonna méz fogy el évente. Becsléseink szerint ennek a fele közvetlenül értékesül, azaz a méhészek adják el. További Kb. 500 tonna az ipari méz, a maradék mézet pedig (kb. 3500 tonna) a hazai mézkeszerelők értékesítik a boltokban. Az itthon felhasznált méz kétszeresét, jó években háromszorosát exportáljuk, de mivel a célállomás az unió, ezért ezt hívhatjuk unión belüli kereskedelemnek is. A legtöbb mézet napjainkban Olaszországba, Franciaországba és Németországba exportáljuk.

Hol van a bioméz és az ökológiai gazdaságok helye az ágazatban?

Érdekes kérdés ez, hiszen a méz eleve bio. Ha nem lenne bio, akkor a méh, mint érzékeny rovar, elpusztulna annak fogyasztásába. A piacon csak olyan minőségű jelenhet meg, amiben semmilyen szermaradvány nem lehet, azaz teljesen mentes a környezetünkben amúgy megtalálható idegen anyagoktól.

Hogy látja a méhészet mint ágazat esélyeit, kilátásait a piaci mozgások tükrében?

Sajnos, több év sikerei után, hanyatló szakaszban van a hazai méhészeti ágazat. Elsősorban a mézpiacon tapasztalt mélypont sújtja a méhészeket. Két éve még történelmi csúcson volt a mézár, mára teljesen összeomlott a piac. Senki sem látja a kiutat, de biztos lesz. Nem tarthat örökké az olcsó, bizonytalan minőségű ázsiai mézek mindenkit elsöprő uralma! (Forrás: agrotrend.hu)

Takarék Agrár Központ kommentár

Ahogy az interjúban is elhangzik, elindult az Országos Magyar Méhészeti Egyesület „mézzel-lélekkel” elnevezésű kampánya, melynek célja a hazai mézfogyasztók tájékoztatása a magyar méhészek – világviszonylatban is egészen kiváló – hazai termeléséből származó termékeinek elérhetőségéről.

A mézről fontos elmondani, hogy az ősidők óta az emberi táplálkozás része és közel 70-féle gyógy-, és fiziológiai hatással bír, amiből az egyik legfontosabb a baktériumölő hatása. A méz egy bizalmi termék, tehát a jó minőséget meg kell fizetni. Ez azért is igen fontos, mert az Európát elárasztó kínai híg méz nem képviseli a hazai minőséget és ebből kifolyólag sem várhatjuk el az olcsó terméktől ugyanazokat a jótékony hatásokat, mint a hazánkban előállított kiváló minőségű – speciális zárszalaggal ellátott üvegekben forgalomba hozott – mézekről.

Ugyancsak több tízezer éves tapasztalat, hogy a fent felsorolt jótékony hatásokon túl a méz és a virágpor a férfi potenciára is kedvezően hat. Hazai szokások szerint, amennyiben az udvarló fiatalembert a lányos ház úrnője mézes pogácsával kínálta, az azt jelentette: szívesen lenne a fiú anyósa.

Fogyasszunk több hazai mézet, elsősorban egészségünkért és a jövőben is fenntartható termeléséért!

Kiemelt téma II.

Árpa és
összefogás van?

Mennyire jó üzlet egy sörfőzde? Mutatjuk!

A hazai sörgyártás bevételei egyenletesen növekedtek az elmúlt 3 évben, de a piaci szereplők között rendkívüli módon hiányoznak a közepes méretű üzemek – összegezte az Opten Informatikai Kft. elemzését Hantos Zoltán, a céginformációs szolgálat projektmenedzsere.

A sörgyártással foglalkozó hazai vállalkozások elmúlt 3 éves pénzügyi beszámolóinak vizsgálatakor szembetűnő az a tény, hogy az ágazati szereplők méretüket tekintve rendkívül polarizáltak. Az egyik oldalon az a 10-11 darab közép- és nagyvállalat található, amelyek uralják a hazai piacot és általában külföldi licenszek alapján, nagyüzemi módon állítják elő termékeiket. Árbevételük általában meghaladja az évi 100 millió forintot, de zömük milliárd feletti forgalmat produkál évről-évre. A másik oldalon pedig az elmúlt néhány évben a kézműves termékek divatját meglovagoló házi és családi főzdek állnak, melyek éves forgalma nem éri el a 100 millió forintot, sőt többségük csak néhány millió forintos nettó árbevétellel rendelkezik. E két véglet között nincs működő piaci szereplő.

Hazai sörgyártó cégek adatai

Év	Cégek száma	Beszámolót leadott cégek száma	100 millió forint árbevétel alatti cégek száma	Ebből veszteséges	100 millió feletti árbevétellel rendelkező cégek száma	Ebből veszteséges
2013	69	56	49	17	7	3
2014	73	61	53	24	8	4
2015	85	72	61	29	11	2

Forrás: Opten

Az elmúlt 3 évben a piaci szereplők száma évről évre növekedett, elsősorban a mikro- és kisvállalati szegmensben, ami azt jelzi, hogy még most is sokan látnak fantáziát a kisüzemi sörfőzésben. A veszteséges vállalkozások arányát vizsgálva azonban jó látható, hogy a nem megfelelő tőkeerővel piacra lépő kis sörfőzdek majdnem fele (47,5%-a) veszteséges, ami a jövőre nézve nem ad okot a túlzott bizakodásra.

A hazai sörgyártó cégek árbevételének alakulása

Év	Nettó árbevétel összesen (E Ft)	Ebből a közép- és nagyvállalatok árbevétele (E Ft)	Ebből a mikro és kisvállalkozások árbevétele (E Ft)
2013	136 347 809	135 578 017	769 792
2014	138 878 087	137 948 202	929 885
2015	146 942 003	145 994 196	947 807

Forrás: Opten

A nagyüzemek száma szintén növekedett, sőt árbevételeiket is tudták növelni az elmúlt 3 évben. Arányát tekintve árbevételük teszi ki az ágazat összes bevételeinek 94,2 százalékát,

és közülük csak 2 vállalkozás volt veszteséges. Amennyiben a hazai sörfogyasztási szokások nem változnak drasztikusan, ez a növekedési tendencia a következő években is tartható lesz. A jövő nagy kérdése, hogy továbbra is növekedik-e, a házi főzésű sörök iránti érdeklődés és kereslet, hála néhány, most már jelentős hagyománnyal rendelkező gasztro fesztiválnak és egyéb rendezvénynek. Ellenkező esetben a tőkeszegény kis sörfőzdék jó része, biztosan lehúzhatja a rolót– zárta elemzését Hantos Zoltán projektmenedzser. (Forrás: Origo)

Takarék Agrár Központ kommentár

Azért csak óvatosan a pénzügyi adatokból való következtetésekkel. A magyarországi pénzügyi beszámolók adatai gyakran vezetnek félre az elemzőt. Gondoljunk például az őstermelőkre, akiknek helyzetét nehéz pénzügyi alapon megítélni. A Takarékok éppen azért a vidék bankjai, mert ismerik az embert, a tevékenységet, s nem csak a pénzügyi adatok alapján alkotnak róla véleményt. Hasonló a helyzet a sörfőzdékkel is. Az a piaci konjunktúra, amely egyértelműen jellemző e szektort, még nem fulladt ki. Kétségtelenül, lesz egy optimális szintje, ami fölé már nehezen, csak erős marketingtámogatással növelhető, de ezt még nem érte el. A kis főzdek hálózatba szerveződése, közös piaci munkája adhat egy lökést, egyfajta életképességet.

Takarék Agrár Termékek

Agrárvállalkozásaink számára kínáljuk

Takarék agrártámogatások előfinanszírozási kölcsön

A konstrukció keretében, a támogatásra jogosult mezőgazdasági termelők részére közvetlen agrártámogatások (egységes területalapú támogatás, zöldítés komponens, termeléshez kötött támogatás, átmeneti nemzeti támogatás, fiatal termelő támogatása), a Vidékfejlesztési Program által egyszerűsített elbírálás alá eső jogcímek (AKG, erdő-környezetvédelmi kifizetések, génmegőrzés támogatása, ökológiai gazdálkodások támogatása, NATURA 2000 kompenzációs kifizetések, THÉT, tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjólléti kifizetések, egyes erdészeti és nem termelő beruházások támogatása) és sertés- és baromfi állatjólléti támogatás előfinanszírozásához szabad felhasználású forgóeszközhitel vehető igénybe. A jogosult mezőgazdasági vállalkozások számára a biztosítékok, és a hitelbírálati folyamatok eredményének függvényében lehetővé tesszük a támogatás 90, vagy bizonyos jogcímeknél akár 100%-os előfinanszírozását is. Az előfinanszírozás igénylése már az adott évi támogatási kérelem Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Hivatalhoz történő benyújtása előtt megtörténhet. A közvetlen agrártámogatások 3 éves rulírozó formában is igénybe vehetőek, valamint már lehetőség van az egységes területalapú támogatás, zöldítés és a fiatal gazda támogatás 3 évre előre, egy összegben történő előfinanszírozására is!

Takarék Gazdahitel-Gazdakártya

Agrárágazatban tevékenykedő, valamint a vidékfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységet végző Ügyfelek likviditási gondjainak megoldására, forgóeszközök és rövid távon megtérülő beruházásaik finanszírozására is egyaránt megoldást nyújt. hitel könnyebb felhasználása érdekében „Gazda Kártya” néven egy MasterCard® ElectronicBusiness típusú bankkártya kerül kibocsátásra. Kedvező Kamatozási Feltételek, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarai tagok 1% kamatkedvezményben részesülhetnek.

Takarék termőföld vásárlási kölcsön

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet által a „Földet a gazdáknak!” program keretében árverés útján értékesített, vagy az árveréssel érintett földrészletre vonatkozóan fennálló elővásárlási jog gyakorlásával megvásárolt 3 hektár feletti, állami tulajdonú földrészletek vételéhez kedvező feltételekkel biztosítunk hosszú lejáratú kölcsönt minimum 2, maximum 20 éves futamidővel.

Agrár Széchenyi kártya

A mezőgazdasági szektorban dolgozó vállalkozások részére kialakított, kedvezményes feltételrendszerű, állami kamat- és kezességi díjtámogatásban részesített hitelkonstrukció. Kedvező kondíciók, nagymértékű kamattámogatás. Már 3 hét alatt, akár 50 millió forint hitel. Ingatlanfedezet nélkül is. Gyors és egyszerűsített hitelbírálat. Az ország közel 300 pontján.

MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram 2020

A mezőgazdasági termékek elsődleges előállításával foglalkozó, az állattenyésztési (ide értve halgazdálkodási tevékenységet is), kertészeti és a növénytermesztési ágazatban tevékenykedő termelők, illetve baromfi-, nyúl-, szarvasmarha- (utóbbiba beleértve a tej- és húshasznosítást) és sertésenyésztéssel foglalkozó termelők vehetik igénybe. Kedvező kamatozású forrást kínál a mezőgazdasági termelés versenyképességének javításához, jó minőségű termékek

előállításához.

Takarék Gazda Számlacsomag

Vállalkozói pénzforgalmi bankszámla a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK), kamarai kártyával rendelkező tagjai számára. A takarékok tradicionális partnerei a helyi agrárvállalkozásoknak, és változatos termékportfólióval állnak az agráriumban tevékenykedő üzleti partnereik rendelkezésére. A Takaréék Gazda Számlacsomaggal Ön és agrárvállalkozása a mai üzleti viszonyokhoz rugalmasan alkalmazkodhat, és kihasználhatja az internetes bankolás kényelmét is. **NAK tagoknak számlanyitási akció!**

Kapcsolatok

Takarék Agrár Központ

agrarkozpont@tbank.hu

Fórián Zoltán

Vezető agrárszakértő
Telefon: (+36 20) 431-1594
forian.zoltan@tbank.hu

Dózsa Gergely

Agrárszakértő
Telefon: (+36 20) 295-8290
dozs.gergely@tbank.hu

Gór Arnold

Regionális Agrár Kapcsolattartó – Dunántúl
gor.arnold@tbank.hu

Takács Attila

Regionális Agrár Kapcsolattartó – Dél Alföld
Telefon: (+36 20) 381-9047
takacs.attila@tbank.hu

Takarék Faktorház Zrt.

Szabó Nóra

Vezető Hitelező
szabo.nora@tfaktorhaz.hu
Telefon: (+36 30) 523-2887

Takarék Lízing

Csuti Dávid

csuti.david@fhb.hu
Telefon: (+36 30) 708-2647

Kapcsolat pályázati tanácsadó partnereinkhez

Komjáthy Kálmán

komjathy.kalman@tbank.hu

Szakmai stratégiai partnereink

**Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Gabonatermelők Országos Szövetsége
Magyar Állattenyésztők Szövetsége
Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács**

Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt.

Cím: 1122 Budapest, Pethényi köz 10.

Központi telefonszám: +36 1 202 3777

Fax: +36 1 457 8997

E-mail: info@takarekbank.hu

Honlap: <http://www.takarekbank.hu>

A kiadványt a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. munkatársai készítették. A benne közölt megállapítások objektív és független magyarázatot tartalmaznak. Az itt közölt információk hiteles forrásból származnak, mindazonáltal az információk valóságának megfelelőségéről, helytállóságáról a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. biztosítékot nem kapott, ezért a dokumentumban leírtak teljességével és pontosságával kapcsolatban sem a dokumentum készítői, sem a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. semmilyen felelősséget, illetve szavatosságot nem vállalnak. A kiadványban közölt előrejelzésekre, becslésekre és véleményekre a piaci viszonyok változása hatással lehet, azok megváltoztathatóak külön figyelmeztetés nélkül. Az elemzésben kialakított vélemények nem tekinthetők befektetési ajánlatnak, vásárlásra vagy eladásra történő felhívásnak.